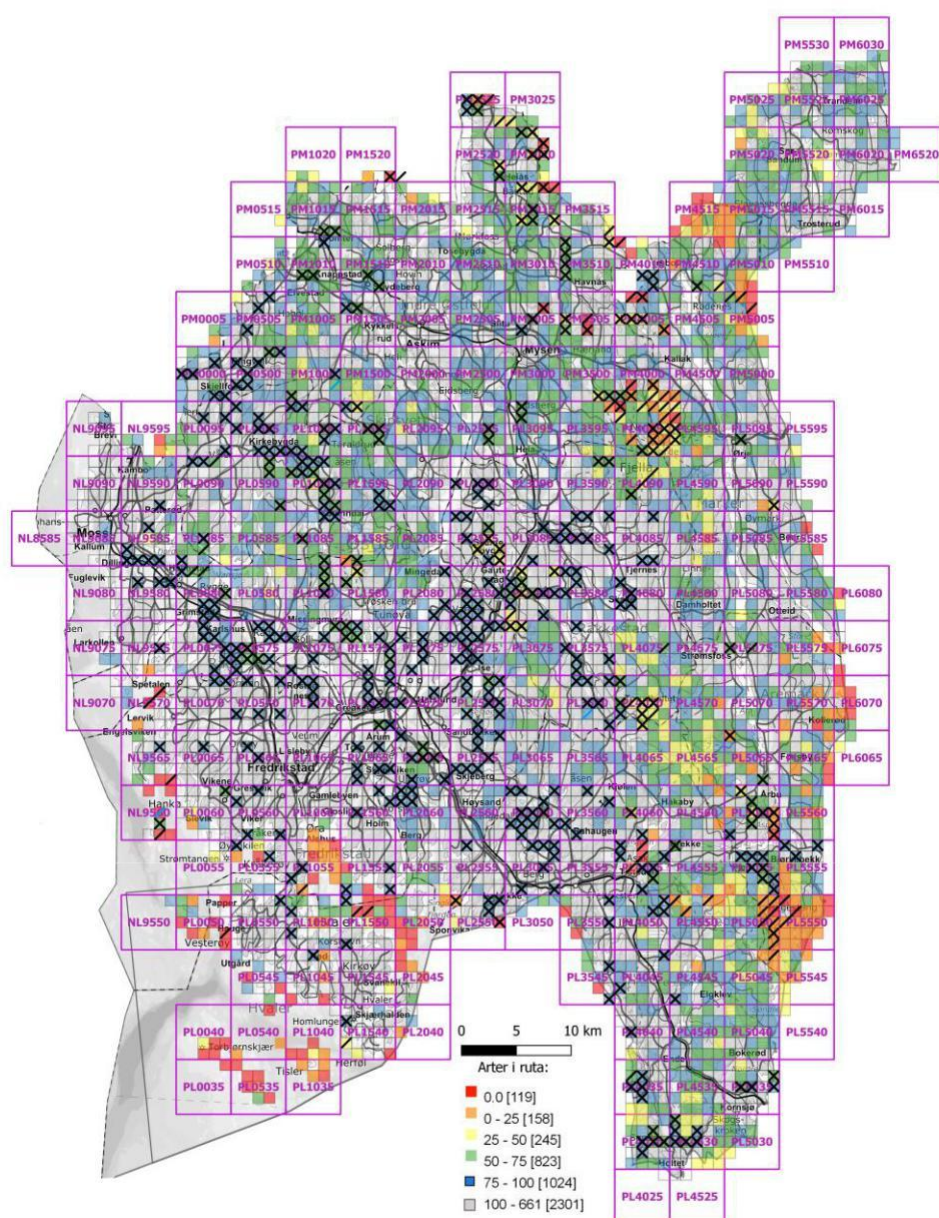

Sabima kartleggingsnotat 39-2025

Florakartlegging i Østfold 2025

Av Camilla Lorange Lindberg

Figur 1. Status florakartlegging i Østfold pr. 11.11.2025

Sammendrag

Østfold Botaniske Forening (ØBF) har i gjennomført to florakartleggingssamlinger i 2025. Kommunene det gjelder er Indre Østfold, Marker og Aremark, i tillegg til omfattende frivillig kartlegging gjennom sesongen. Totalt ble det kartlagt 529 svake km²-ruter, hvorav 457 ble løftet til over 100 arter. Årets innsats har særlig styrket kunnskapen om skrinne skogsområder nordøst i fylket. Kartleggingen bidrar videre til arbeidet med en nettbasert flora for Østfold.

Emneord: Florakartlegging, svake ruter, Østfold

Innledning

Østfold Botaniske Forening (ØBF) arbeider systematisk med florakartlegging for å gi bedre kunnskap om karplantefloraen i Østfold. Et sentralt mål er å oppnå god dekning i alle 1 × 1 km-ruter i fylket som grunnlag for en nettbasert flora publisert gjennom lokalhistoriewiki.no. Arbeidet prioriterer såkalte svake ruter, definert som ruter med færre enn 100 registrerte arter.

I 2025 bestod kartleggingen av to hovedsamlinger, supplert av betydelig frivillig innsats gjennom hele vekstsesongen. Særlig i indre og skogsdominerte deler av fylket gjensto mye arbeid, og årets innsats har bidratt til å fylle flere kunnskapshull.

Oversikt over kartleggingsåret 2025

I løpet av 2025 ble det kartlagt 529 svake km²-ruter, en økning på ni ruter siden 12. oktober. Av disse ble 457 ruter løftet til mer enn 100 arter, mens rutene som fremdeles ligger under denne grensen i hovedsak befinner seg i skrinne barskogsområder (Figur 1). Det ble kartlagt i alle tidligere kommuner unntatt Askim og Rømskog (grenseinndeling før 2020). Tabell 1 viser at 63 prosent av rutene i Østfold nå over 100 arter. Med dagens innsatsnivå forventes det at antallet grå ruter passerer 3 000 i løpet av 2026.

Tabell 1. Status for 4 682 km²-ruter i Østfold per november 2025

Kategori	Artsantall	Antall ruter	Prosent
Grå	> 100 arter	2 950	63,0 %
Blå	76–100 arter	783	16,7 %
Grønn	51–75 arter	598	12,8 %
Gul	26–50 arter	163	3,5 %
Oransje	1–25 arter	104	2,2 %
Rød	0 arter	78	1,7 %
Øvrige	< 26 arter	6	—

Oversikt over funn i Artskart (per 10.11.2025)

Tabell 1 viser at 63 prosent av alle km²-rutene i Østfold nå har mer enn 100 registrerte arter. Dette er et tydelig resultat av den systematiske innsatsen de siste årene. Med dagens tempo i kartleggingen forventes det at antall ruter over 100 arter passerer 3 000 allerede i løpet av 2026. Samtidig finnes det fremdeles flere områder, spesielt i skogsdominerte deler av Indre Østfold, Marker og Aremark, hvor kunnskapsgrunnlaget er svakt og hvor videre innsats vil være viktig.

For å få en mer helhetlig oversikt over årets kartlegging er det nødvendig å se på de samlede registreringene fra Artskart. Tallene i tabell 2 omfatter alle karplantefunn i Østfold i 2025, både fra florakartleggingssamlingene og fra ordinære turer og enkeltstående registreringer. Over 95 prosent av funnene er gjort av medlemmer i ØBF, noe som understreker betydningen av den frivillige innsatsen for å heve datakvaliteten i regionen. Registreringene gir et godt bilde av både artsmangfold, rødlistestatus og forekomst av fremmede arter, og fungerer som grunnlag for prioritering av videre kartlegging og skjøtsel.

Tabell 2. Artskartdata per 10.11.2025

Variabel	Verdi
Totalt antall funn	74 883
Antall taksa (etter rensing)	ca. 1 120
Funn av rødlistede arter	2 192 funn av 148 taksa
– hvorav truede arter (CR–VU)	1 059 funn av 87 taksa
Funn av fremmede arter (svært høy–lav risiko)	4 092 funn av 248 taksa
– hvorav svært høy og høy risiko	3 188 funn av 107 taksa
Totalt antall karplantefunn i Østfold	985 150

Florakartleggingssamling 1: Indre Østfold og Marker (25.–29. juni 2025)

Den første florakartleggingssamlingen hadde base på Scandic Brennemoen ved Mysen og samlet 18 deltakere. Det ble kartlagt 66 svake ruter i Indre Østfold og deler av Marker, med særlig prioritet på ruter med mindre enn 51 registrerte arter. Tilgang til flere bomveier i Trømborgfjella ble mulig gjennom samarbeid med Østfold fylkeskommune og lokale grunneiere.

Av de 66 kartlagte rutene var 12 helt uten tidligere registrerte karplanter, mens 9 ruter hadde mellom 1 og 25 arter før kartleggingen. I alt 47 ruter ble løftet til over 100 registrerte arter.

Denne samlingen resulterte i 10 626 funn av 536 taksa rapportert til Artsobservasjoner.no. Det ble registrert 74 funn av 14 rødlistede arter, inkludert

Arnica montana (EN), *Stellaria palustris* (VU), *Primula veris* (VU), *Fraxinus excelsior* (EN), *Ulmus glabra* (EN) og *Dactylorhiza majalis subsp. sphagnicola* (VU). Det ble videre registrert 183 funn av 41 fremmedarter i høy og svært høy risikoklasse.

Florakartleggingssamling 2: Marker og Aremark (15.–17. august 2025)

Den andre samlingen hadde base på Turistgården i Töcksfors og samlet 11 deltakere. Det ble kartlagt 29 svake ruter i Marker og Aremark, hovedsakelig i fattig barskog med få tidligere registreringer.

Av de 29 kartlagte rutene var 6 uten tidligere registrerte karplanter, og 14 ruter hadde mellom 1 og 25 arter. Totalt ble 12 ruter løftet til over 100 registrerte arter. Samlingen resulterte i 4 266 funn av 372 taksa. Det ble registrert 29 funn av 7 rødlistede arter, blant annet *Hypochaeris maculata* (NT), *Monotropa hypopitys* (NT), *Goodyera repens* (NT) og *Lycopodiella inundata* (NT). Det ble i tillegg gjort 43 funn av 11 fremmedarter i høy og svært høy risikoklasse.

Det lave antallet rødlistede og fremmede arter er forventet i skrinne skogsdominerte områder med få tekniske inngrep.

Øvrige aktiviteter i ØBF i 2025

Utover florakartleggingen har Østfold Botaniske Forening gjennomført et omfattende aktivitetsprogram i 2025. Foreningen har arrangert en rekke valideringsmøter, styremøter og medlemsmøter gjennom året, i tillegg til innvandrerturner, skjøtselsdager og faglige ekskursjoner. Aktiviteten omfattet både formelle arrangementer, fagkvelder, samarbeidstiltak og åpne turer for publikum. Det ble holdt flere innvandrerturner i samarbeid med lokale frivillighetssentraler, og foreningen deltok på større arrangementer. Skjøtselsarbeid ble gjennomført på blant annet Bile, Østre Flatskjær, Vestre Flatskjær og Lyngholmen, i samarbeid med kommuner og friluftsansjoner. Det ble også arrangert en rekke ordinære medlemsturer og spsialturer i botanisk interessante områder over hele fylket. Fra alle turene blir registrerte funn fortløpende rapportert til Artsobservasjoner.no, og inngår i den samlede kunnskapsbasen for floraen i Østfold. Aktiviteten gjennom året viser et sterkt frivillig engasjement og bidrar både til formidling, naturforståelse og tilrettelegging for videre kartlegging og artsregistrering.